

Aanwinsten

1 juni 1959–1 juni 1960

(noot: De vorige lijst van aanwinsten (1959, blz. 38 e.v.) liep van 1 oktober 1958–1 juni 1959).

AFDELING SCHILDERIJEN

Pieter Pietersz. (1540–1603). Man en vrouw bij spinnewiel. Verworven uit het Jubileumfonds 1958.

Isaak Omvater (1750–1793). Het Loterijkantoor in de Kalverstraat, 1779. Afkomstig uit de verz. W. J. R. Dreesmann te Amsterdam.

Charles Howard Hodges (1764–1837). Portret van Susanna Maria Crommelin (1780–1820). Legaat Mevrouw Büchner-Berns.

AFDELING BEELDHOUKUNST EN KUNSTNIJVERHEID

BEELDHOUKUNST

Brussel, omstreeks 1480. Een paar zwevende engelen, eikehout.

Gelders, omstreeks 1500. Nood Gods, notehout.

Zuidnederlands, omstreeks 1560. Relief voorstellende de Besnijdenis van Christus, gepolychromeerd lindehout.

Hendrick de Keyser. Mercurius, brons. Gemonogrammeerd en gedateerd 1611. Geschenk van de Commissie voor Fotoverkoop.

Pieter Xaveri. Adam en Eva, ivoor. Gesigineerd en gedateerd 1671.

Nederlands, omstreeks 1680. Twee ovale reliefs, ieder met de voorstelling van een faunskop in wit marmer met gekleurd marmeren omlijsting.

Omgeving Gabriel Grupello, omstreeks 1700. Jongeling, zittend op de staart van een dolfijn, en met een open-geslagen oesterschelp op de schoot, brons.

Noordnederlands, XVIIIe eeuw. Caricatuur van een oerend zittend heer, terracotta. Geschenk van de Commissie voor Fotoverkoop.

Jean Baptiste Xavery. Borstbeeld van Stadhouders Willem IV, terracotta, omstreeks 1733.

Walter Pompe. St. Jacobus de Mindere, staande op een console in rococostijl, terracotta, gesigineerd, 1773. Geschenk van de Commissie voor Fotoverkoop.

ZILVER EN GOUD

Schaal op voet; op de schaal een godenvergadering op de Olympus. Merken: Utrecht, 1602, meester-teken: veld met drie ruiten. Op de schaal gesigineerd:

EDV. Het drijfwerk toegeschreven aan Ernst Jansz. van Vianen. Afkomstig uit de verz. W. J. R. Dreesmann te Amsterdam.

Pommander van goud, versierd met veelkleurig email en edelstenen. Nederlands (?), 1ste kwart XVIIe eeuw.

Rechthoekige plaquette met de Doop van Christus, brons. Toegeschreven aan de Monogrammist AVB = Arent van Bolten van Swol.

Twee zoutvaten, het ene gedragen door de figuren van Simson en de Filistijn, het andere door een groep met de voorstelling van Abrahams Offer. Gesigineerd en gedateerd Adam van Vianen, 1620 en 1621. Afkomstig uit de verz. W. J. R. Dreesmann te Amsterdam.

Twee driehoekige zoutvaten met satyrs op de hoeken. Gesigineerd en gedateerd Adam van Vianen 1621 en 1622. Afkomstig uit de verz. W. J. R. Dreesmann te Amsterdam.

Twee zoutvaten, gedragen door putti, deels verguld. Merken: Amsterdam, 1639, meesterteken van Joannes Lutma. Afkomstig uit de verz. W. J. R. Dreesmann te Amsterdam.

Nautilus in verguld zilveren montuur, gedragen door een zittend vrouwefiguurtje. Noordnederlands, 1ste helft XVIIe eeuw. Afkomstig uit de verz. W. J. R. Dreesmann te Amsterdam.

Lepel van verguld zilver; de steel bekroond door de figuur van Willem II. Merken: Amsterdam, 1651, onleesbaar meesterteken.

Plooihotel met in het midden een herderscène en op de rand putti tussen bloemen. Merken: Amsterdam, 1661, meesterteken GB. Afkomstig uit de verz. W. J. R. Dreesmann te Amsterdam.

Face à main, schildpad met zilveren Lodewijk XV-ornament ingelegd. Noordnederlands, omstreeks 1750.

Deksel van een langwerpige tabaksdoos met de gedreven voorstelling van Achilles bij de dochters van Lycopedes, binnen een rocaille omlijsting. Amsterdams (?) werk, midden XVIIIe eeuw. Geschenk van de Fa. Prensela en Hamburger te Amsterdam.

Cachet met flesvormig handvat. Merken: Amsterdam, 1759, meesterteken van Dirk Froger.

Rechthoekige theebus met gedreven chinoiserieën en rocailles. Merken: Amsterdam, 1764, meester-teken van Hendrick Swiering van Swol.

AARDEWERK

Schotel, op het plat versierd met een vogel binnen cirkel in blauw, groen, turkoois en mangaanpaars. Perzië, Kashan (?), midden XIIe eeuw.

Stertegel beschilderd in blauw met een lopende haas. Perzisch, XIVE eeuw.

Schotel beschilderd in rood, blauw en groen met drie tulpen en met bloemtakken. Turkije, Isnik, 2de helft XVIe eeuw. Geschenk van de Commissie voor Fotoverkoop.

Bordje met zeer diep plat en veelkleurig beschilderd met een mythologische voorstelling in een landschap. Gubbio, 1539, toegeschreven aan Maestro Giorgio Andreoli. Geschenk van de Vereniging Rembrandt.

Bord beschilderd in blauw met Chinezen in een landschap. Delft, gemerkt W, 2de helft XVIIe eeuw. Geschenk van de Commissie voor Fotoverkoop.

Schaaltje van een rijsttafelstel, beschilderd in blauw met een Chinees bij vazen met bloemen. Delft, 2de helft XVIIe eeuw. Geschenk van de kunsthandel A. Vecht te Amsterdam.

Thebus, rechthoekig, beschilderd in blauw, mangaan, groen en geel, met Chinezen in een tuin. Delft, 2de helft XVIIe eeuw. Geschenk van de Commissie voor Fotoverkoop.

Schotel, beschilderd in blauw met vogels op rotsen en met bloemtakken. Delft, gemerkt IW, toegeschreven aan Jacob Wemmersz. Hoppesteijn, plateelbakkerij Het Jonge Moriaenshooft, 2de helft XVIIe eeuw. Geschenk van de Commissie voor Fotoverkoop.

Waterbakje voor vogels, beschilderd in blauw met vogels en planten. Delft, gemerkt IW, toegeschreven aan Jacob Wemmersz. Hoppesteijn, plateelbakkerij Het Jonge Moriaenshooft, 2de helft XVIIe eeuw. Borstbeeld van Maria Stuart, echtgenote van Willem III, blauw beschilderd. Delft, Samuel van Eenhoorn, plateelbakkerij 'De Grieksche A', omstreeks 1680. Plaque, rechthoekig, beschilderd in blauw met Willem III ten voeten uit; op de achtergrond een ruiterslag. Delft, einde XVIIe eeuw.

Spiegellijst, rechthoekig, beschilderd in blauw, rood en goud met een Imari-décor. Delft, omstreeks 1700. Thebus, rechthoekig, beschilderd met bloemen en vogels in blauw, rood, groen, goud en zwart in moffeltechniek. Delft, Pieter Adriaensz. Kocx, plateelbakkerij 'De Grieksche A', 1ste kwart XVIIIe eeuw. Geschenk van de Commissie voor Fotoverkoop.

Twee schotels, veelkleurig beschilderd met twee Chinese figuren, een tijger, rotsen, planten en vogels. Delft, 1ste kwart XVIIIe eeuw. Geschenk van de Commissie voor Fotoverkoop.

Drie hoge kopjes met oor, beschilderd in blauw, rood en goud met een Imari-décor. Delft, Pieter Adriaensz. Kocx, plateelbakkerij 'De Grieksche A', 1ste kwart XVIIIe eeuw. Geschenk van de Commissie voor Fotoverkoop.

Botervloot met deksel en onderschotel, beschilderd in moffelkleuren met Chinese gebouwen in een landschap. Delft, Jacobus Adriaensz. Halder, plateelbakkerij 'De Grieksche A', omstreeks 1765. Geschenk van de Commissie voor Fotoverkoop.

Inkstel, gecombineerd met horlogehouder en kandelaars, op onderschotel. Beschilderd in moffelkleuren met bloemen en landschappen; op de onderschotel een man schrijvend aan een tafel tegen een architecturale achtergrond. Delft, toegeschreven aan de plateelbakkerij 'De Twee Scheepjes', 3de kwart XVIIIe eeuw. Geschenk van de Commissie voor Fotoverkoop.

PORSELEIN

Schotel beschilderd in onderglazuur blauw en uitgepaard in een gele fond, met takken van de gardenia. China, merk en periode van Chêng Tê (1506-1521). Twee flesjes en vier vazen, resp. in koperrood en

blauw in China beschilderd en daarna in Holland voorzien van een veelkleurig Kakiemon-décor. 1ste helft XVIIIe eeuw.

Twee borden, beschilderd in blauw, rood, groen, geel, zwart en goud met Chinese vrouwen in en bij een paviljoen. Chinees porselein, in Holland (Delft?) beschilderd, 1ste kwart XVIIIe eeuw.

Twee borden, beschilderd in onderglazuur blauw met zgn. 'Kinder à la Raphael', golf spelende. Meissen, omstreeks 1765.

Vier schaaltes uit het zgn. Stadhouder-servies, vervaardigd voor Willem V, veelkleurig beschilderd met gezichten van Amsterdam en omgeving. Meissen, omstreeks 1770. Afkomstig uit de verz. W. J. R. Dreesmann te Amsterdam.

Theepot, veelkleurig beschilderd met landschappen. Fürstenberg, omstreeks 1770.

Theepot, melkkan, suikerpot en twee koppen en schotels, veelkleurig beschilderd met landschappen, waarin Watteau-figuren. St. Petersburg, omstreeks 1765-70. Afkomstig uit de verz. W. J. R. Dreesmann te Amsterdam.

Tête-à-tête in origineel met leer bekleed houten etui. Wenen, omstreeks 1778. Door Keizerin Maria Theresia in 1778 geschonken aan de schilder J. E. Liotard. Geschenk uit de nalatenschap van Mevrouw L. Haase-Scheltema te Amsterdam.

Staande Venus, wit porselein. Weesp (1758-1770). Afkomstig uit de verz. W. J. R. Dreesmann te Amsterdam.

Liggend leeuwje met paard als prooi, wit porselein. Weesp (1758-1770). Afkomstig uit de verz. W. J. R. Dreesmann te Amsterdam.

Schoteltje met geschulpte rand en beschilderd met kleurige strooibloemen. Loosdrecht (1772-1784). Koffiekan, veelkleurig beschilderd met riviergezichten. Amstel, eind XVIIIe eeuw.

MEUBELLEN

Linnenpersje van eikehout. Noordnederlands, 1ste kwart XVIIe eeuw.

Kast, belijmd met notehout en ebbhout, versierd met atlanten- en karyatidenhermen. Zuidnederlands, 1ste helft XVIIe eeuw. Geschenk van de Commissie voor Fotoverkoop.

Armstoel van palissanderhout. Noordnederlands, 1ste helft XVIIe eeuw.

Twee grenehouten hoekpilasters, vermoedelijk van de boezem van een schoorsteen afkomstig, versierd met festoenen van bloemen en vruchten gesneden in lindehout. Noordnederlands, 3de kwart XVIIe eeuw.

Kast met twee deuren op onderstel, zgn. sterkast. Opgelegd met stermtieven in palissanderhout. Nederlands, eind XVIIe eeuw. Afkomstig uit de verz. W. J. R. Dreesmann te Amsterdam.

Kast belijmd met notewortel finer en versierd in marketerie met schelpvormige motieven en acanthusbladranken. Engels werk, omstreeks 1690. Geschenk van de Commissie voor Fotoverkoop. Kastje op onderstel; de deurtjes van het kastje versierd in marketerie met toegewende papegaaien.

Engels werk, 4de kwart XVIIIe eeuw. Geschenk van de Commissie voor Fotoverkoop.

Kwispeldoor-standaard van hout. Indonesië, omstreeks 1700.

Kast van eikehout; de deuren versierd met gestoken snijwerk. Maastricht (?), 1ste helft XVIIIe eeuw. Legaat van de Heer H. Huffnagel te Bussum.

Schrijfkabinet belijmd met notewortelhout op eiken kern. Noordnederlands, 1ste helft XVIIIe eeuw. Geschenk van de Commissie voor Fotoverkoop.

Schrijfkabinet belijmd met notewortelhout op eiken kern. De bovenkast is versierd met medaillons van Prins Willem V, zijn vrouw en drie kinderen. Nederlands, XVIIIe eeuw. Geschenk van de Commissie voor Fotoverkoop.

Notewortelhouten glazenkast. Noordnederlands, XVIIIe eeuw. Geschenk van Mr. H. F. W. Jeltjes te Den Haag.

Staannde klok met in notewortelhout belijmde kast. Uurwerk door J. H. Funtjes te Amsterdam. Noordnederlands, omstreeks 1780. Afkomstig uit de verz. W. J. R. Dreesmann te Amsterdam.

Spiegel in lijst van spiegelglas. De lijst is versierd met rocaille-motieven, bloemenmandjes en een pijprokende staande figuur. Duits werk (?), omstreeks 1760.

Twee consoletafels met spiegels in verguld hout. Afkomstig uit de Drawing-room van Shardeloes. Vermoedelijk ontworpen door Robert Adam en uitgevoerd door John Linnell, omstreeks 1765-70. Verworven uit het Jubileumfonds 1958.

Staannde klok met in marketerie versierde kast. Uurwerk door Pieter van den Bergh te Rotterdam. Noordnederlands, omstreeks 1790.

Paneel van op papier 'geschilderd' behangsel met in grisailletinten een voorstelling uit 'Les Amours de Psyche'. Gedrukt door Joseph Dufour, Parijs, 1816 of later. Geschenk van Gebr. Gerzon's Modemagazijnen N.V. te Amsterdam.

Twaalfbladig kamerscherm van zgn. Coromandel-lak. Op de ene zijde vogels, bloemen etc. op gouden fond, op de andere zijde Europese schepen op de reede en Hollandse figuren te paard en te voet in een bergachtig landschap. China, 2de helft XVIIIe eeuw. Verworven uit het Jubileumfonds 1958.

Cartelklok, gemonteerd in een kast van verguld brons. De kast is versierd met rocailles en de voorstelling van Diana en Endymion. Gesigeneerd: Fait par Caffieri. Omstreeks 1750. Verworven uit het Jubileumfonds 1958.

Twee panelen beschilderd in lakwerk op metaal met Romeinse fantasiegebouwen. 'Verlakt bij Sasaja in Japan A° 1792'.

Twee vuurbokken van verguld brons met liggende leeuwen. Frans werk, omstreeks 1800.

Vergulde spiegel. Noordnederlands, begin XIXe eeuw. Geschenk van Mr. H. F. W. Jeltjes te Den Haag.

Toilettafel, Japans werk, XIXe eeuw. Geschenk van Mr. H. F. W. Jeltjes te Den Haag.

TEXTIEL

Wandtapijt met Triomf van de Roem over de Dood, nr. 4 uit een serie van Triomfen van Petrarca.

Brussel, na 1510. Verworven met steun van de Ver. Rembrandt, als hulde aan de aftredende hoofdredacteur Jhr. Dr. D. C. Röell, en met bijdragen van de Nat. Ver. Caritas en van het Jubileumfonds 1958.

Wandtapijt met de Voetwassing, nr. 2 uit een serie met de Passie. Brussel, ca. 1515-1525. Verworven uit het Jubileumfonds 1958.

Wandtapijt met Grottesken en Hercules. Brussel, naar Italiaans ontwerp, ca. 1535-1540. Verworven uit het Jubileumfonds 1958.

Wandtapijt met September en Oktober (fragment). Brussel, manufactuur Leyniers, Reydams, van Leeftael, van der Strecken; naar J. van den Hoecke, 1650. Geschenk van de Commissie voor Fotoverkoop.

Vier wandtapijten met Metamorphosen van Ovidius: Acis en Galatea (twee taferelen), Bacchus en Ariadne, Pan en Syrinx. Parijs, Manufacture des Gobelins, atelier van Jans en Lefebure, ca. 1684. Verworven uit het Jubileumfonds 1958.

Vierkante zwarte kanten sjaal. Chantilly, 3de kwart XIXe eeuw. Geschenk van Mevrouw A. Schippers te Amsterdam.

Strook kloskant, Duchesse de Bruxelles, 3de kwart XIXe eeuw. Verworven met steun van de Ver. Het Kantsalet.

Tafellaken van linnen damast met gezicht op Amsterdam. Mogelijk Duits, ca. 1700. Geschenk van Miss E. E. Potter te Worthing, Sussex.

Zeven servetten met gestrooide bloemen en musicerend paar. Zuidnederlands, begin XVIIIe eeuw. Twaalf servetten met acanthusdecor en monogrammen. Vermoedelijk Duits, midden XVIIIe eeuw.

Twee tafellakens en een en dertig servetten met gestrooide bloempjes en rand met vruchten. Nederlands, 1ste kwart XIXe eeuw.

Tafellaken met gestrooide bloemtakken en monogram. Nederlands, 2de helft XIXe eeuw.

Lijfje van een japon van grijs gestreepte tafzijde. Second Empire. Geschenk van Mevrouw C. L. Kemper-Blok van Laer te Amersfoort.

NEDERLANDS MUSEUM VOOR GESCHIEDENIS

Portretje van Anna van Lotharingen, echtgenote van René de Chalon, prins van Oranje. Schilderij, tondo, replek uit omstreeks 1580 naar een verloren gegaan origineel uit 1542 dat wellicht door Cornelis Buys II geschilderd was. Tegenhanger van het portret van René de Chalon, schilderijencatalogus nr. 146.

De troepen van Lodewijk XIV voor Naarden, 20 juli 1672. Schilderij door Adam Frans van der Meulen. Onvoltooid.

De zeeslag bij La Hogue, 29 mei 1692. Wandtapijt geweven in het atelier van Jodocus de Vos te Brussel, omstreeks of kort voor 1700, naar ontwerp van Lambert de Hondt. Geschenk van de Vereniging Rembrandt.

Prins Willem IV, vergezeld van prinses Anna, inspecteert Nederlandse troepen, 1742. Schilderij door Cornelis Troost (1697-1750).

Japane kakemono met de voorstelling van een Nederlandse driemaster. Vermoedelijk 2de helft XVIIe eeuw.

Nederlandse vlag; de witte baan is beschilderd met een oranjetak en het opschrift 'VIVA ORANGE'. Hierbij een oranje wimpel. Afkomstig van K. Hoogendoorn te Giessendam. Vermoedelijk uit 1787. Geschenk van Dr. W. C. Braat te Leiden.

Silhouetportret van M. H. Witbols, representant in de Nationale Vergadering, 1796. Vermoedelijk door Hausdorff.

Bodeteken van het paleis van Lodewijk Napoleon te Amsterdam, veranderd voor Napoleon. Verguld zilver. Vervaardigd door J. F. Evers, 1808. Afkomstig uit de verz. W. J. R. Dreesmann te Amsterdam. Geschenk van de Firma Premisela & Hamburger te Amsterdam.

Gezicht op het Plein te Paramaribo met het Fort Zeelandia en het Paleis van de Gouverneur. Kast met reliëf in papier en andere materialen, poly-chroom, door G. Schouten, 1813.

Gezichten op de achterzijde van het Paleis van de Gouverneur-Generaal te Buitenzorg in welstand, en op de voorzijde tijdens de aardbeving, die het op 10 oktober 1834 verwoestte. Twee schilderijen door Willem Troost (1812-1893). Geschenk van de Heer F. E. Knoote te Bussum.

BRUIKLEEN

Van de Heer W. A. Kluchert te Bussum: zilveren 'Schraubtaler' met inhoud, waarop de geschiedenis van de Salzburgse emigranten in 1732 is afgebeeld. Van Mr. J. C. baron Baud te Soestdijk: wapenrek met dertien Indische lansen. Afkomstig van de Gouverneur-Generaal ad-interim J. C. Baud.

Van N.N.: tegelplaat van aardewerk, beschilderd in blauw op de witte tinglazuur met de Kruisdraging van Christus. Gesigneerd en gedateerd: M. Eems 1666.

Van de Heer J. van Lier te Amsterdam: houten gebeeldhouwde kamerkroon met zes armen. Indonesië, XVIIIe eeuw.

RIJKSPRENTENKABINET

TEKENINGEN

Jan van Scorel, (1475-1562). Steniging van Stefanus. Op ruiten gebrachte werktekening in pen en penseel voor een monumentaal altaar te Marchiennes. Verz. P. Sandby.

Hendrick Goltzius, (1558-1616). Mansportret in ovaal. Studie voor het portret van een officier, dat in 1583 door Goltzius werd gegraveerd. Gemonogrammeerd. Zilverstift op perkament. Verz. A. von Lanna, E. Wauters, A. W. M. Mensing en W. J. R. Dreesmann.

Jan Gossaert van Mabuse (± 1478-voor 1536), opge- werkt door P. P. Rubens, Adam en Eva. Pentekening met dekverf gehooagd. Verz. N. A. Flinck.

Roelant Savery, (1576-1639). Panorama van Praag, vanuit het Westen. Zwart krijt, pen en bruine inkt.

Jan van Goyen, (1596-1665). De Montelbaanstoren te Amsterdam en de Zuiderkerkstoren in het verschiep. Vluchtige schets met zwart krijt en penseel. Op de achterzijde een gezicht over het Y. Verz. W. J. R. Dreesmann.

Gerard ter Borch, (1617-1681). Drie mansportretten, te Madrid getekend. Zwart krijt op grijs papier.

Jacob van Ruysdael, (1629-1682). Vergezicht in vogelvlucht over het Damrak en het Y, vermoedelijk vanaf de in aanbouw zijnde koepel van het stadhuis. Eerste gedachte voor het schilderij bij Lord Lansdowne, Bowood. Zwart krijt en penseel. Verz.: Friedrich August II van Saksen, W. J. R. Dreesmann.

Melchior d'Hondecoeter, (1636-1695). Twee pauwen; op de achterzijde eenden en andere vogels. Voor- studies in rood krijt voor bekende schilderijen. *F. Thuret*, 1752. Afbeelding van het deksel van de met goud gemonteerde doos, gesigneerd 'J.S.' en 'Thuret', waarin het octrooi van de W. I. Compagnie aan Willem IV werd aangeboden (thans bewaard in de Historische Afdeling); op de tekening is een lijst toegevoegd. Potlood en aquarel op perkament. Geschenk uit de nalatenschap van A. O. van Kerk- wijk.

Charles Howard Hodges, (1764-1837). Een bundel stu- dies voor portretgroepen en portretten van heren, dames en kinderen, en details van het costuum, voor het merendeel vervaardigd tijdens zijn laatste levens- jaren. Zwart en wit krijt en pastel.

Jhr. Pieter van Loon, (1820-1873). Voortekeningen van de illustraties van Jacob van Lennep's 'Taferelen uit de Geschiedenis des Vaderlands tot nut van groot en klein', gebonden in een manuscript van dit werk en de oorspronkelijke band. Eén illustratie is 1853 gedateerd. Pen en penseel.

Johannes Bosboom, (1817-1891). Interieur van een boerenstal. Zwart krijt en aquarel.

Hendrik Wilhelm Mesdag, (1831-1915), *Sina Mesdag- van Houten* (1834-1909) en *Barbara van Houten* (1862- 1950). Schetsen, waarin talrijke herinneringen aan het atelier van H. W. Mesdag en de woning van Mr. S. van Houten. In verschillende technieken. Ge- schenk van Mej. Mr. M. A. van Houten te Zeist.

Jhr. Mr. J. A. de Jonge, (1864-1927). Achttien aquarellen en acht schetsboekjes met gezichten in den Haag en van het strand te Scheveningen. Ver- schillende technieken. Geschenk van Jhr. Mr. J. A. de Jonge te Den Haag.

Thérèse van Duyll-Schwartz, (1852-1918). Voorstudie voor het portret van Prinses Juliana, vervaardigd tijdens het eerste bezoek aan Amsterdam in 1910. Zwart krijt en pastel.

Thérèse van Duyll-Schwartz, (1852-1918). De meisjes Ansingh aan het werk. Houtskool op geel papier.

Lizzy Ansingh, (1875-1959). Portretstudies van familieleden en studieblad naar kunstvoorwerpen. Zwart en gekleurd krijt en potlood.

Betsy Westendorp-Osieck, (geb. 1880). Het zijportaal van de kathedraal van Senlis, 1951. Pen en aquarel.

C. A. Lion Cachet, (1864-1945). Een bundel schetsen naar zijn omgeving te Vreeland. Verschillende technieken. Geschenk van de Heer C. A. Lion Cachet.

Jacobus Marie Prange, (geb. 1904). Studies van kastanjeknoppen en de kop van een schelvis. Penseel-tekeningen uit 1960.

Frankrijk

Jean Honoré Fragonard, (1732-1806). Klein schetsboek in oorspronkelijke band inhoudende 69 schetsen van figuren, landschappen en parkgezichten. Zwart krijt. In Frankrijk ontstaan na de tweede reis naar Italië. Verz. Huot-Fragonard, David Weill. Verworven met steun van de Vereeniging Rembrandt.

Hubert Robert, (1733-1808), 1765. Halte bij een vervoer van schapen in een ossewagen in de Campagna. Met zwart krijt, pen en waterverf.

Gabriel de Saint-Aubin, (1724-1780). Lezende jonge vrouw in het atelier van de schilder. Met zwart krijt en pen eigenhandig opgewerkte contre-épreuve van een tekening door Gabriel de St. Aubin. Verz.: de Goncourt, Arthur Meyer, David Weill. Verworven met steun van de Vereeniging Rembrandt.

Eugène Delacroix, (1798-1863). Liggende leeuw tegen donkere achtergrond. Gebruikt in de litho 'Lion de l'Atlas' van 1829. Zwart krijt en aquarel.

Charles Daubigny, (1817-1878). Studie van opgaand geboomte. Rood krijt. Verz. Destrée.

Italië

School van Verona, (begin 15e eeuw). Vier figuren onder het kruis. Pentekening op roze geprepareerd fond. Verz. Moscardo, Verona, Calceolari en L. Grassi.

Dezelfde. Maria Magdalena en een mannelijke heilige knielend onder het kruis. Op de achterzijde draperiestudies evenals op het voorgaande blad. Met inscriptie: 'zuane...'. Zelfde techniek. Zelfde herkomst.

Dezelfde. Staande heilige Agnes. Met inscriptie: 'de m zuane'. Pen. Zelfde herkomst.

Dezelfde. Staande vrouwelijke heilige (Magdalena?) Zelfde inscriptie. Zelfde techniek. Zelfde herkomst als voorgaand.

Fra Bartolommeo, (1472-1517). Ontwerp voor het altaarstuk met Christus als Salvator Mundi, in 1516 besteld door Salvatore Billi. Verz.: G. Bellingham Smith en T. Lawrence.

Michel Angelo Buonarroti, (1475-1564). Studieblad met naaktfiguren, omstreeks 1501 geschetst en naderhand gebruikt voor twee ignudi in het plafond van de Sixtijnse kapel. Zwart krijt en pen. Uit oud Frans bezit.

Daniele da Volterra, (1509-1566). Studieblad met naaktfiguren. Zwart krijt. Geschenk van Dr. A. Scharf te Londen.

Baccio Bandinelli, (1493-1560). Studieblad met drie naaktstudies. Rietpen.

Lelio Orsi da Novellara, (1511?-1587). De Opracht in de Tempel. Pen en penseel.

Jacopo Bassano, (1510?-1592). Studieblad met tweemaal de borst en linker arm van een mannelijk naaktmodel. Houtskool en pastel op grauw papier.

Jacopo Palma il Giovine, (1544-1628). Job bezocht

door de duivel. Pen en penseel. Door Palma nagelaten aan Domenico Tintoretto.

Antonio Mancini, (1852-1930). Twee schetsen in rood krijt, vrouwenfiguren, voorgedachten voor schilderijen. Uit het bezit van het echtpaar Mesdag-van Houten, geschenk van Mej. Mr. M. A. van Houten.

Duitsland

Hans Ulrich Franck de oude, (1603-1680). Allegorie op de Voorzichtigheid. Tekening met krijt en penseel.

Lucas Kilian, (1579-1637). Portret van Petrus Meiderlin. Doorgetrokken voor de prent. Zwart krijt, grijs gewassen. Verz.: A. Grahl; Dr. A. Welcker, J. Wiegersma.

Käthe Kollwitz, (1867-1945), 1903. Een vrouw hitst de strijdende boeren op. Voorstudie voor de ets 'Losbruch', het vijfde blad uit de 'Bauernkrieg'. Houtskool op bruin carton. Verz.: J. H. de Bois, Simons.

Angelica Kaufmann, (1740-1807). Antieke huwelijks-scène. Zwart krijt, pen en penseel op grijze fond.

Engeland

Richard Wilson, (1714-1782). Twee Italiaanse landschappen, in médaillon. Zwart krijt en penseel. Verz. P. Sandby, N. Hone.

Samuel Prout, (1785-1852). Winkeltje aan de voet van de kathedraal te Rouaan. Potlood en aquarel Coll. R. Getty.

Israël

Anna Ticho, (geb. 1894). Vaas met najaarsbloemen. Penseel met O.I. inkt en waterverf. Geschenk van de kunstenaars.

Japan

Nishikawa Sukenobu, (1671-1751). Oiran in haar tweede jeugd. Penseel. Coll. F. Lieftinck.

Kitao Masanobu, (1761-1816). Vrouweportret. Penseel. Coll. F. Lieftinck.

PRENTEN

Engeland

J. B. Jackson. Verscheidene clair-obscur-pretten naar Venetiaanse meesters. Houtsnede.

Thomas Gainsborough, (1727-1788). Twee wagens op een landweg. Vernis mou.

Landschap met wagen bespannen door twee paarden en waterplas. Vernis mou.

Vier ruiters op een landweg. Vernis mou en aquatint. Ruiters te paard in een heuvellandschap. Zwarte kunst.

Duitsland

Albrecht Dürer, (1471-1528). De vier Apocalyptische ruiters. Proefdruk voor de Apocalypse. Houtsnede.

Frankrijk

Rodolphe Bresdin, (1825-1885). Couverture pour les Fables de Thierry-Felletans, 1868. Lithografie.

Charles Nicolas Cochin le jeune, (1715-1790). Pompe funèbre de Philippe V, Roi d'Espagne dans l'église Notre Dame de Paris, le 15 Déc. 1746. Ets en gravure.

Philotée-François Duflos, (1710-1746). Romainse gezichten. Ets.

Jean François Janinet, (1752-1814). Marie Antoinette d'Autriche, reine de France met de bordure in twee tinten rose. Aq. in kl.

Jean B. Leprince, (1734-1781). Etsen uit Sint Petersburg. Etsen.

Aristide Maillol, (1861-1944). Eté. Lithografie.

Adrien Manglard, (1695-1760). Verscheidene Romainse gezichten. Ets.

Michel Barthélemy Ollivier, (1712-1784). Edelman met degen. Ets.

Odilon Redon, (1840-1916). Croquis. Ets.

Saint Jean Pied de Port. Ets.

Fantôme. Ets.

K. Xavier Roussel, (1867-1944). Femme à l'ombrelle. Kleurenlithografie.

Italië

Domenico Campagnola, (1484-1550). Rechter helft van de kindermoord te Bethlehem. Houtsnede.

Giuseppe Maria Crespi, (1665-1747). Suites van Bertoldo en Caccaseno en drie andere prenten met kinderspelen. Ets.

Filippo de Pisis, (geb. 1896). 'Il pesce'. Lithografie.

Nederland

Kaart van het Graafschap Holland uitgegeven door Jacob A. Colom in 1639 en opgedragen aan Frederik Hendrik. Onbekende eerste druk van de door

Wieder, Merkwaaardigheden, onder nr. 54 beschreven kaart.

Livre de Feuillages et d'ouvrages d'orfèvrerie inventés par J. le Juge gegraveerd naar het origineel door R. I. Folkema.

Bloemenboekje met 12 bladen uitgegeven door Corn. Danckertz. (1664-1717) Niet beschreven.

Proportie-boek van de antieke beelden uitgegeven door Corn. Dankertz.

Bartholomeus Dolendo, (1576-1621). Allegorie op de Godsdienstgeschillen. De Tijd brengt de Waarheid aan het licht met behulp van de Gerechtigheid. Gravure. Niet beschreven.

China

18e eeuw. Briefpapier met vaas met chrysanten. Kleurenhoutsnede.

17e eeuw, 2de helft. Uit twee delen bestaande prent met voorstellingen van de zomer en de winter (waarschijnlijk een nieuwjaars-prent). Kleurenhoutsnede.

Japan

Sharaku, werkzaam in 1794. Osagawa Tsuneyo als O-Kinu, de vrouw van Obiya Chōyemōn. Kleurenhoutsnede.

Eishi, (1756-1815). Triptiek met bezigheden van vrouwen. Kleuren-houtsnede.

Hokusai, (1760-1849). Waaierprent met twee karpers. Kleuren-houtsnede.

Hiroshige, (1797-1858). Bloesems bij een stam. Kleuren-houtsnede.

Kuniyoshi, (1798-1861). De nachtelijke overval uit de 11e acte van het drama 'Chihungura'. Kleurenhoutsnede.

Summaries

THE PHARMACY-CABINET FROM THE COLLEGIUM-MEDICO-PHARMACEUTICUM AT DELFT, BY D. A. WITTOP KONING AND TH. H. LUNSINGH SCHEURLEER

Some time ago the Rijksmuseum acquired a miniature pharmacy in the form of a cabinet (h. 2.07 m) of veneered walnut on oak. When the cabinet is open, it shows a complete apothecary's shop. Upon the shelves round the three sides are miniature Delft jars of three different types, glass bottles and wooden barrels, all specially made for this cabinet. In the centre is a niche with a little bronze figure, probably symbolising Hygiea. Below it is a painting which represents a doctor in his laboratory. Flanking the central panel are drawers and at the canted corners several paintings of Apollo (Ars

longa) and Death (Vita brevis) and of a room with walls lined with books and of an interior with an apothecary's pupil, boiling sirup (perhaps symbolising theoretical and practical knowledge of the apothecary). On top are two carved and gilt cherubim holding a crown and scroll upon which is painted: 'Pietas, Scientia, Temperantia, Vigilantia et Studium Assiduum Ornant Pharmacopoeum'. The back partition wall rises like a weighted sash window. There are then revealed 23 other drawers containing the rest of the collection of simplicia as they were used for teaching and examination of the apothecary's pupil. On top in gilt letters the anagram: 'in LaVDeM receptaCVLi tam simpliciVm qVam compositorVm medicaminVm', which informs us that the cabinet was made in 1730. Several parts however such as the paintings and the niche in the centre which are 17th century in style, are probably taken from an older cabinet. The authors make it highly probable that the cabinet was made for the Delft Collegium Medico-Pharmaceuticum, where the medicaments mentioned on the pots and which all occur in the Amsterdam Pharmacopee of 1723, were in use. The bronze figure in the niche symbolising Hygiea also points to Delft, which was the only town in